

2. SOCIETATS MERCANTILS

L'examen de l'empresari mercantil individual ens demostra l'existència de raons (sobretot, la responsabilitat per l'exercici de l'activitat empresarial) que aconsellen la utilització de societats per l'assumpció de l'esmentada activitat.

De fet, la titularitat de la immensa majoria de les activitats empresarials més rellevants correspon a entitats amb personalitat jurídica, i, dintre d'aquestes, a les dos societats mercantils⁷ dominants: la societat limitada (abreujadament escrita, amb o sense, punts, "SL" o "SRL") i la societat anònima (o "SA")⁸.

Existeixen altres tipus de societats mercantils, com la societat col·lectiva, la societat comanditària simple i la societat comanditària per accions, que no es solen fer servir gaire a la pràctica..

2.1 SOCIETAT DE RESPONSABILITAT LIMITADA

A) Què és?

És una societat capitalista de caràcter mercantil amb personalitat jurídica, i el seu capital social està dividit en participacions.

Les **societats unipersonals de responsabilitat limitada** tenen l'obligació de fer constar aquesta circumstància al Registre Mercantil, d'expressar a la inscripció la identitat de l'únic soci, així com fer constar aquesta circumstància a tota la documentació, correspondència, notes de comanda i factures, així com a tots els anuncis que hagi de publicar la societat per disposició legal o estatutària.

La **denominació de la societat** és lliure però ha de ser diferent a qualsevol altra societat inscrita, i haurà d'incloure en el nom la indicació "(...) societat de responsabilitat limitada", "(...) SL" o "(...) SRL", o bé, quan procedeixi, "societat unipersonal de responsabilitat limitada" o "(...) Societat Unipersonal Limitada" o "(...) SRLU".

---

⁷ Amb una definició planera seria mercantil la societat constituïda sota algun dels tipus definits pel Codi de Comerç o la legislació mercantil especial.

⁸ Per exemple, segons dades del Registre Mercantil Central, de 1.858 societats constituïdes a Catalunya durant el mes de novembre de 2005, 1.796 (és a dir, un 96,66%) van ser SL; i de les altres 62, 19 (és a dir, un 30,65%) van ser SA.

B) Socis de la S.L.

Els socis tenen **responsabilitat patrimonial limitada** respecte dels deutes de la societat, la qual respon amb el seu patrimoni i no amb el patrimoni personal dels socis.

Encara que tradicionalment s'havia exigint un número mínim de socis per constituir-se en societat limitada, actualment una sola persona (física o jurídica) pot constituir una SL de tipus unipersonal.

Les **societats de responsabilitat limitada unipersonals** tenen l'obligació de fer constar aquesta circumstància al Registre Mercantil. Com excepció al principi de responsabilitat patrimonial limitada dels socis, transcorreguts sis mesos des de l'adquisició per la societat del caràcter unipersonal sense que aquesta circumstància s'hagi inscrit en el Registre Mercantil el soci únic respondrà personalment, il·limitadament i solidàriament dels deutes socials concrets durant el període d'unipersonalitat; inscrita la unipersonalitat, el soci únic no respondrà de les deutes concrets amb posterioritat. Així mateix, les societats de responsabilitat limitada unipersonals tenen l'obligació d'expressar a la inscripció la identitat del soci únic i fer constar aquesta situació a tota la documentació, correspondència, notes de comanda i factures, així com tots els anuncis que hagi de publicar la societat per disposició legal o estatutària. Per altra banda, els contractes entre el soci únic i la societat hauran de formalitzar-se per escrit, hauran de ser transcrits a un Llibre Registre de Contractes, i a la Memòria inclosa en els Comptes Anuals haurà de fer-se referència individualitzada a cadascun d'aquests contractes, indicant la seva natura i condicions; durant el termini de dos anys a contar des de la data de celebració dels esmentats contractes, el soci únic respondrà front a la societat de les avantatges que directa o indirectament hagi obtingut en perjudici d'aquesta com conseqüència dels esmentats contractes.

C) Capital social

El capital social mínim és de 3.005,06 euros i haurà d'estar totalment subscrit i desemborsat. El capital social es trobarà dividit en participacions que seran indivisibles i acumulables. Les participacions socials han de ser nominatives i resten sempre subjectes a restriccions a la seva transmissió. Les participacions socials no poden negociar-se a mercats de valors.

La participació confereix al seu propietari la condició de soci, i per això li atorga una sèrie de drets, que són bàsicament els següents:

- Drets de contingut econòmic: el dret a participar en el repartiment dels guanys socials i el dret a participar en el repartiment del patrimoni social si la SL fos dissolta i liquidada.
- Drets de contingut polític: el dret a assistir i votar en les juntes generals, el dret a impugnar els acords socials i el dret d'informació sobre el funcionament de la SL.
- Drets "mixtos" (és a dir, drets que tenen una part de contingut econòmic i una altra part de contingut polític): el dret preferent d'assumpció de les participacions que es creïn en cas de que la SL augmenti el seu capital.

FORMES JURÍDIQUES

A més a més, la llei estableix una sèrie de drets lligats en general al fet de ser soci propietari de determinats percentatges del capital social (veure quadre al final d'aquest document).

Finalment, és possible que existeixin participacions que concedeixin a determinats socis drets preferents, apareixent així les denominades participacions preferents. La SL pot tenir participacions amb diferents drets de vot o participacions sense vot.

D) Procés de constitució

- Execució d'un poder notarial per poder constituir la societat⁹.
- Obtenció del Registre Mercantil Central d'una certificació en la que es confirmi la reserva de la denominació desitjada i que s'indiqui que es troba disponible i pot ser utilitzada per la nova societat a constituir.
- Obtenció d'un número d'identificació fiscal espanyol pels socis de la societat.
- Obertura d'un compte bancari, transferència dels fons assignats i certificació bancària¹⁰.
- Atorgament de l'escriptura pública de constitució, formalització dels estatuts davant notari públic espanyol i nomenament dels administradors.
- Acceptació del càrrec pels administradors (davant el notari públic espanyol en el moment d'atorgar l'escriptura de constitució o posteriorment mitjançant carta amb firmes degudament legitimades)¹¹.
- En el cas de constitució per inversors no residents, declaració a posteriori (o en alguns casos declaració o autorització prèvia) de la inversió estrangera realitzada en el termini d'un mes a la Direcció General de Comerç e Inversions del Ministeri d'Economia amb finalitat administrativa, estadística o econòmica.
- Declaració d'alta al cens d'inici d'activitat, per la qual es sol·licita la targeta d'identificació fiscal provisional on consta el NIF de la societat, i s'estableixen tant dades de caràcter general (domicili, tipus d'activitat, representació, ...) com en relació amb les seves obligacions tributàries (Impost sobre Societats, Impost sobre el Valor Afegit i retencions i ingressos a compte) d'acord amb les seves circumstàncies en el moment d'efectuar aquesta declaració.
- Alta, si s'escau, en l'Impost sobre Activitats Econòmiques. Les societats que iniciïn una nova activitat no han de donar-se d'alta en aquest impost, llevat que amb anterioritat ja estiguessin desenvolupant la mateixa activitat en els termes

---

⁹ Sigui davant d'un notari espanyol; en el cas d'inversors no residents a Espanya, davant l'homòleg del país de l'inversor estranger. En aquest últim cas (i, en general, gairebé sempre que es necessiten documents estrangers) s'hauran de legalitzar (el que, amb freqüència, s'efectua a través de la postil·la del Conveni de l'Haia de 5 d'octubre de 1961) i aportar traducció jurada a l'espanyol (o atorgar en doble columna en espanyol i en la llengua del país de l'inversor estranger).

¹⁰ Per constituir la societat, els socis hauran d'acreditar la realitat de les aportacions. La situació més freqüent és que les aportacions siguin en efectiu, i llavors els imports corresponents es transfereixin a un compte bancari obert a Espanya a nom de la nova societat en formació, el que s'acredita mitjançant certificació pel banc del dipòsit de les esmentades quantitats. També és possible constituir la SL amb aportacions no dineràries (per exemple, immobles). A diferència del que indicarem en relació amb la SA, no es requereix un informe d'experts independents de valoració de les aportacions no dineràries: la llei preveu, en el seu lloc, la responsabilitat solidària dels socis, entre altres, per la realitat i el valor de les aportacions.

¹¹ Els administradors no residents de la societat també hauran d'obtenir un Número d'Identificació Fiscal espanyol.

FORMES JURÍDIQUES

previstos per la normativa fiscal, ja que gaudeixen d'una exempció per dos anys. De tota manera, en la declaració censal d'inici d'activitat han de donar informació sobre la seva activitat en uns termes idèntics als que demana la normativa de l'Impost sobre Activitats Econòmiques.

- Liquidació de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats en la seva modalitat d'operacions societàries (1%).
- Llicència municipal d'obertura.
- Inscripció en el Registre Mercantil.
- Obtenció del Número d'Identificació Fiscal (NIF) definitiu de la societat.

Des del moment de la inscripció de l'escriptura pública de constitució en el Registre Mercantil, la societat adquireix personalitat jurídica. No obstant això, la SL existirà i podrà actuar des de la data de la seva constitució, encara que pels actes i contractes formalitzats en nom de la SL abans de la seva inscripció en el Registre Mercantil, respondran solidàriament els que els haguessin formalitzat (per exemple administradors o apoderats de la societat), llevat que l'eficàcia d'aquests actes i contractes hagi estat condicionada a la inscripció de la SL i, si s'escau, posterior assumptió dels esmentats actes i contractes per la SL.

Altres tràmits

Cada activitat empresarial i circumstància concreta pot necessitar el compliment d'altres tràmits com:

- Inscripció de l'empresa a la Seguretat Social.
- Comunicació de l'obertura del centre de treball i obtenció del llibre de visites.
- Alta en el Registre Industrial.
- Alta en el Registre Sanitari.
- En algunes activitats és necessària l'obtenció del document de qualificació empresarial.
- Llicència municipal d'obres.
- Alta de l'impost sobre béns immobles (IBI).
- Alta en el Registre de la Propietat Immobiliària.
- Alta en el Registre de la Propietat Industrial.
- Inscripció a la Oficina Espanyola de Patents i Marques (Madrid) de les marques, noms comercials, patents i dissenys industrials que siguin titularitat de la societat, o bé a la Oficina d'Harmonització del Mercat Interior (Alacant) les marques i dissenys industrials de la societat que hagin de tenir abast comunitari.

E) Transmissió de participacions

La transmissió de les participacions ha de constar en document públic i ha de comunicar-se als administradors de la societat de forma escrita.

Si no es disposa el contrari en els estatuts de la societat, la transmissió *inter vivos* serà lliure entre socis, així com la realitzada a favor del cònjuge, ascendent o descendent del soci o a favor de societats del mateix grup que el soci transmissor.

Si no es disposa el contrari en els estatuts de la societat, en el supòsit de transmissió *inter vivos* de participacions a favor de tercers, el soci transmissor haurà de comunicar-la per escrit a l'òrgan d'administració de la Societat, fent constar el número i característiques de les participacions que pretén transmetre, la identitat de l'adquirent i el preu i les condicions de la transmissió. La transmissió quedarà sotmesa al consentiment de la societat que s'expressarà mitjançant acord de la Junta General adoptat per la majoria ordinària establerta per Llei. La Societat només podrà denegar el seu consentiment a la transmissió de participacions socials si comunica al soci transmissor, per conducte notarial, la identitat d'un o més socis o tercers que adquireixin la propietat de les participacions. No serà necessària aquesta comunicació, si el soci transmissor assisteix a la Junta General esmentada. Els socis que assisteixin a la Junta tindran preferència per l'adquisició. Si són varis el socis concurrents que manifesten el seu interès en adquirir, es distribuiran les participacions entre tots ells a prorrata de la seva participació en el capital social.

Quan no sigui possible comunicar la identitat d'un o de diversos socis o tercers adquirents de la totalitat de les participacions, la Junta General podrà acordar que sigui la pròpia societat la que adquireixi les participacions que no es vulguin adquirir de conformitat amb l'establert en el paràgraf anterior¹².

El preu de les participacions, la forma de pagament i la resta de condicions de l'operació seran les acordades i comunicades a la Societat pel soci transmissor. Si el pagament de la totalitat o part del preu fos un pagament ajornat en el projecte de transmissió, serà requisit previ que una entitat de crèdit garanteixi el pagament del preu ajornat.

En el supòsit de que la transmissió projectada fos a títol oneros (diferent de la compra venda o a títol gratuït) el preu d'adquisició serà el fixat de comú acord per les parts, i en el seu defecte, pel valor raonable de les participacions el dia de la comunicació a la societat del propòsit de transmetre les participacions socials.

El document públic de transmissió haurà d'atorgar-se en el termini d'un mes a comptar des de la comunicació per la societat de la identitat del adquirent o adquirents.

---

¹² Per a què l'adquisició per la mateixa SL de les seves participacions (les denominades "participacions en autocartera") sigui autoritzada per la Junta General, l'esmentada adquisició ha d'efectuar-se amb càrrec a beneficis o reserves de lliure disposició. Aquestes participacions han de ser amortitzades o venudes en el termini de tres anys (si s'opta per la venda, aquesta no es podrà efectuar a un preu inferior al valor raonable de les participacions). Durant el temps que les participacions de la SL romanguin en poder de la SL adquireidora restaran en suspens tots els drets corresponents a aquestes participacions, i s'establirà una reserva en el passiu del balanç de la SL equivalent a l'import de les participacions adquirides, computat en l'actiu, que haurà de mantenir-se en tant les participacions no siguin venudes o amortitzades.

El soci podrà transmetre les participacions en les condicions comunicades a la societat quan hagin transcorregut tres mesos des de que va posar en coneixement de la societat el seu propòsit de transmetre les participacions sense que la Societat li hagués comunicat la identitat de l'adquirent o adquirents.

En el cas de transmissions *mortis causa*, la successió hereditària confereix la condició de soci a l'hereu o legatari. No obstant, els estatuts poden establir un dret d'adquisició preferent de les participacions del soci que ha mort a favor dels socis que sobrevisquin i en el seu defecte, a favor de la societat.

També existeixen restriccions en cas de transmissió forçosa de les participacions ("forçoses" serien diversos supòsits de vendes davant notari o jutge en els que es venguessin les participacions d'un soci per deutes impagades a bancs o a Hisenda).

En qualsevol cas, és molt recomanable que els socis, en comptes de deixar que s'apliqui la llei, regulin en els estatuts unes restriccions a la transmissió de les participacions que s'ajustin a les seves circumstàncies concretes.

F) Fiscalitat

- **Impost sobre societats:** Les societats mercantils estan subjectes a l'impost sobre societats al tipus general, pels períodes impositius iniciats a partir del dia 1 de gener de 2007, del 32,5%¹³.

Per les empreses de reduïda dimensió, amb una xifra de negocis de l'exercici anterior inferior a 8 milions d'euros, per la base imposable de 0 a 120.202,41 € tributen, pels períodes impositius iniciats a partir del dia 1 de gener de 2007, a un tipus del 25% i per l'excés al tipus general del 30%.

- **IVA:** Estan obligats a efectuar la declaració de l'IVA els empresaris i professionals que realitzen lliuraments de béns o presten serveis subjectes a l'impost.

G) Llibres registre

- Llibre d'actes, on han de constar tots els acords adoptats per les juntes generals i especials i per la resta d'òrgans col·legiats (Consell d'Administració / Comissió Executiva) de la societat.
- Llibre registre de socis, on han de constar la titularitat originària i les transmissions successives de les participacions socials, així com la constitució de drets reals o altres gravàmens sobre les participacions.
- Llibre registre de contractes entre el soci únic i la societat, només en el cas de societats unipersonals.

---

¹³ Amb efectes pels períodes impositius iniciats a partir del dia 1 de gener de 2008 el tipus impositiu serà del 30% (Llei 35/2006).

Llibres comptables¹⁴ i comptes anuals

Tot empresari haurà de dur la comptabilitat d'acord amb el Codi de Comerç. Els llibres es legalitzen al Registre Mercantil i són els següents:

- El llibre d'inventari i comptes anuals. S'obrirà amb l'inventari detallat d'iniciació de l'empresa i es transcriuran, com a mínim trimestralment, els balanços de comprovació de sumes i saldos i, anualment, l'inventari de tancament de l'exercici i els comptes anuals (que inclouen, el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria).
- El Llibre Diari. Registrarà, dia a dia, totes les operacions relatives a l'exercici de l'empresa, si bé serà vàlida l'anotació conjunta dels totals de les operacions per períodes no superiors al mes, a condició que es detalli en altres llibres registre concordants, d'acord amb la naturalesa de l'activitat corresponent.

A més dels llibres indicats, el propi Codi de Comerç i lleis especials estableixen altres llibres que hauran de portar determinades societats.

Els administradors han de formular, en el termini màxim de tres mesos comptats a partir del tancament de l'exercici social, els comptes anuals (i, en el seu cas, l'informe de gestió) i la proposta d'aplicació del resultat. Si es superen determinats límits, els comptes anuals han de ser auditades. La junta general es reunirà necessàriament dintre dels sis primers mesos de cada exercici per (i) censurar la gestió social, (ii) aprovar els comptes anuals i (iii) decidir sobre l'aplicació del resultat. Els comptes anuals han de dipositar-se en el Registre Mercantil dintre del mes següent a la seva aprovació. Les SL que no superin determinades magnituds poden presentar comptes abreujats i estan exemptes de l'obligació d'auditar els seus comptes.

Llibres registres d' IVA

- Els empresaris o professionals, subjectes passius de l'impost, han de dur els llibres registres següents:
- Llibre registre de factures emeses (tret dels acollits al règim especial de l'agricultura, ramaderia i pesca, al simplificat o al recàrrec d'equivalència).
- Llibre registre de factures rebudes.
- Llibre registre de béns d'inversió.

---

¹⁴ Altres llibres socials (encara que no comptables) són (i) el Llibre d'Actes, que registrarà, com a mínim, tots els acords que es prenen a les juntes generals i especials, i a la resta d'òrgans col·legiats (consell d'administració i comissió executiva) de la societat; (ii) el Llibre registre de Socis, i (iii) en el cas de societats unipersonals, el Llibre Registre de Contractes entre el Soci Únic i la societat.

- Llibre registre de determinades operacions intracomunitàries.
- Llibre registre especial de rebuts emesos pels adquirents de béns o serveis als subjectes passius al règim especial de l'agricultura.

H) Òrgans socials

Els òrgans rectors de la societat són els següents:

a) **Junta General de Socis:** òrgan que té caràcter deliberant i els acords es prenen per majoria.

La Junta General és competent per deliberar i adoptar acords sobre els següents assumptes socials, entre d'altres: la censura de la gestió social, l'aprovació dels comptes anuals i l'aplicació del resultat; el nomenament i separació dels administradors, liquidadors i en el seu cas, dels auditors de comptes, així com l'exercici de l'acció social de responsabilitat contra qualsevol d'ells; l'autorització als administradors per l'exercici, per compte pròpia o aliena, del mateix o similar tipus d'activitat que constitueix l'objecte social; la modificació dels estatuts socials; l'augment o la reducció del capital social; la transformació, fusió o escissió de la societat; la dissolució de la societat.

El estatuts poden determinar altres funcions de la Junta General.

Encara que pugui utilitzar-se el procediment de convocatòria mitjançant anunci publicat en el Butlletí Oficial del Registre mercantil i en un diari, no és obligatori, de forma que si es preveu en estatuts, la SL també pot notificat la convocatòria individualment als socis per evitar demores i despeses de la publicació oficial. (No es necessària la convocatòria si tots els socis accepten per unanimitat la celebració de la junta).

Com s'ha indicat anteriorment, la Junta s'ha de reunir necessàriament dins dels sis primers mesos de cada exercici per aprovar els comptes anuals i resoldre sobre l'aplicació del resultat¹⁵. Si aquesta Junta General no fos convocada dins del termini legal, podrà ser-ho pel Jutge de Primera Instància del domicili social a sol·licitud de qualsevol soci i prèvia audiència dels administradors.

---

¹⁵ Amb motiu de l'aprovació de les comptes, la Junta podria decidir repartir dividendes. En tal cas la regulació bàsica del repartiment seria la següent: (a) un cop cobertes les atencions previstes per la llei o els estatuts, la Junta General només podrà aprovar el repartiment de dividendes amb càrrec al benefici de l'exercici, o a reserves de lliure disposició, si el valor del patrimoni net comptable no és o, a conseqüència del repartiment no resulta ser, inferior al capital social; (b) si existeixen pèrdues d'exercicis anteriors que fessin que el valor del patrimoni net de la societat fos inferior a la xifra del capital social, el benefici es destinarà a la compensació d'aquestes pèrdues; (c) es prohibeixi tota distribució de beneficis fins que s'hagin amortitzat les despeses d'establiment, les despeses de recerca i desenvolupament i el fons de comerç, llevat que l'import de les reserves disponibles sigui, com a mínim, igual a l'import de les despeses no amortitzades; (d) en tot cas, una xifra igual al 10% del benefici de l'exercici es destinarà a reserva legal fins que aquesta sigui, al menys, el 20% del capital social; (e) en l'acord de distribució de dividendes la Junta General determinarà el moment i la forma de pagament (en cas contrari, els dividendes es pagarien en el domicili social de la societat a partir del dia següent al de la Junta General que va acordar la distribució); (f) aquestes regles poden ser flexibilitzades, entre altres punts, pels estatuts socials (que poden establir, per exemple, l'existència de participacions amb dividend privilegiat), o per l'existència d'autocartera.

L'òrgan d'administració de la Societat convocarà Junta General sempre que ho consideri necessari o convenient, i, en tot cas, quan ho sol·licitin un o diversos socis que representin el cinc per cent del percentatge fixat a la llei. En aquest darrer supòsit, la Junta haurà de ser convocada dins del mes següent a la data en la que s'hagués requerit notarialment als administradors per convocar-la. S'han d'incloure necessàriament a l'ordre del dia els assumptes que hagin estat objecte de sol·licitud. En el supòsit de que no es convoqués la Junta dins del termini establert a l'efecte, podrà ser convocada la Junta General pel Jutge de Primera Instància del domicili social, a sol·licitud del percentatge de capital social esmentat y prèvia audiència dels administradors.

La Llei de societats de responsabilitat limitada estableix les majories de vot necessàries per adoptar vàlidament els acords en la junta general. Els acords s'adopten (i) per majoria simple dels vots emesos, sempre que representin almenys un terç dels vots corresponents a les participacions socials en què es divideixi el capital social; (ii) per més de la meitat dels vots corresponents a les participacions en què es divideixi el capital social, en el cas d'augment o la reducció del capital i per qualsevol altra modificació d'estatuts; i (iii) per almenys dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es divideixi el capital social, en els supòsits de, entre altres, transformació, fusió i escissió de la societat. Els estatuts poden elevar les majories previstes a la llei.

b) **Òrgan d'administració:** que s'encarrega de la gestió i representació de la societat. És l'òrgan social permanent amb projecció externa a través del qual actua la societat i s'executen les decisions socials.

Llevat disposició en contra en els estatuts, els administradors exerciran el seu càrrec per temps indefinit. Els estatuts poden establir distintes maneres d'organitzar l'administració de la societat, essent possibles les següents formes:

- Consell d'Administració (format per un mínim de tres i un màxim de dotze membres).
- Administrador únic.
- Dos o més administradors, que poden actuar solidària o conjuntament.

Responsabilitat dels administradors

Els administradors de la societat han d'exercir el seu càrrec amb la diligència d'un empresari ordenat i d'un representant lleial. Podran respondre davant de la societat, dels socis i dels creditors socials pels danys que causin per actes contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats sense la diligència amb la qual han d'exercir el càrrec.

Tots els membres de l'òrgan d'administració respondran solidàriament de l'acte lesiu realitzat o adoptat, menys els que provin que no havent intervingut en la seva adopció i execució, desconexien la seva existència o si la coneixien van fer el possible per evitar el dany o, almenys, es van oposar a la seva adopció.

En cap cas s'exonerarà de responsabilitat la circumstància de que l'acte o acord lesiu hagi estat adoptat, autoritzat o ratificat per la Junta General.

La llei recull dos tipus d'accions de responsabilitat que es poden exercitar contra els administradors. L'acció social de responsabilitat que és acordada per la Junta General i, pot ser adoptada encara que no consti a l'Ordre del dia, amb les majories establertes a la Llei. La Junta podrà renunciar o transigir a l'exercici de l'acció, sempre que no s'oposin socis que representin el cinc per cent del capital social. Les accions individuals de responsabilitat són les accions d'indemnització que puguin exercitar els socis i tercers per actes dels administradors que lesionin directament els seus interessos.

A més a més, és important tenir en consideració que la societat ha de dissoldre's en cas de pèrdues que deixin reduït el patrimoni a una quantitat inferior a la meitat del capital social, a no ser que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient. En tal cas, els administradors poden arribar a ésser personalment responsables dels deutes de la societat posteriors a què es produeixi aquesta causa de dissolució si no realitzen els actes exigits per la llei per convocar la junta general o sol·licitar la dissolució judicial o, en el seu cas, el concurs de la societat.

Dissolució i liquidació de la Societat

Las causes de dissolució d'una societat de responsabilitat limitada són les següents:

1. Per compliment del termini fixat als estatuts.
2. Per acord de la Junta General adoptat amb els requisits i les majories establertes per la modificació dels estatuts.
3. Per la conclusió de l'empresa que constitueix el seu objecte, per la impossibilitat manifesta d'aconseguir el fi social o la paralització dels òrgans socials de manera que resulta impossible el seu funcionament.
4. Per la manca d'exercici de l'activitat o activitats que constitueixen l'objecte social durant tres anys consecutius.
5. Per conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni comptable a menys de la meitat del capital social, a menys que aquest s'augmenti o es redueixi en la mesura suficient i sempre que no sigui procedent sol·licitar la declaració de concurs de conformitat amb la Llei Concursal.
6. Per reducció del capital social per sota del mínim legal.
7. Per qualsevol altra causa establerta als estatuts.

En cas de què concorri alguna de les causes de dissolució esmentades en els números 3 a 7, els administradors poden incórrer en responsabilitat si incompleixen la seva obligació de convocar la Junta General per a què acordi la dissolució de la societat o instar, en el seu cas, la dissolució judicial de la mateixa, sense oblidar, també, com es va explicar anteriorment, en el supòsit de dissolució esmentat en el número 5, l'incompliment de l'obligació de sol·licitar la declaració de concurs de la societat, en cas de què procedeixi.

La dissolució de la societat obre el període de liquidació. En la liquidació de la societat es tracta d'extingir les relacions establertes amb tercers i de repartir el patrimoni resultant entre els socis, amb la finalitat d'aconseguir l'extinció de la pròpia SL. En aquest sentit, la liquidació és un procediment dirigit a fer possible l'extinció, previ pagament dels creditors de la SL i el repartiment del patrimoni resultant entre els socis i a més a més és l'estat en què es troba la SL des del moment en què es produeix la dissolució fins que s'extingeix definitivament.

H) Seguretat Social

Els treballadors d'una Societat de Responsabilitat Limitada s'han de donar d'alta al Règim General de la Seguretat Social o al règim especial corresponent.

Els socis i administradors d'una Societat de Responsabilitat Limitada es donaran d'alta en algun dels règims següents:

- **Règim Especial de Treballadors Autònoms:** els que exerceixin les funcions de direcció o gerència que impliqui l'execució del càrrec de conseller o administrador o bé els que prestin altres serveis per una societat mercantil capitalista a títol lucratiu i de forma habitual, personal i directa, sempre que, en tots dos casos, tinguin el control efectiu de la societat.
- **Règim General de la Seguretat Social o règim especial corresponent:** socis treballadors, tot i que siguin membres dels òrgans d'administració sempre que l'execució d'aquest càrrec no impliqui la realització de funcions de direcció i gerència ni posseeixin el control de la societat.
- **Règim General de la Seguretat Social o règim especial corresponent sense protecció d'atur ni FOGASA:** els consellers i administradors sempre que no posseeixin el control de la societat i l'execució del seu càrrec impliqui la realització de funcions de direcció i gerència i siguin retribuïts per això o per la seva condició de treballadors de la societat.

Control efectiu:

- En tot cas, quan el treballador posseeixi una participació igual o superior a la meitat del capital social.
- Es presumeix, quan el treballador:
  - posseeixi juntament amb les persones amb les que convisqui i estigui unit per vincles conjugals o de parentiu per consanguinitat, afinitat o adopció fins al segon grau una participació igual o superior a la meitat del capital social.
  - posseeixi una participació igual o superior a una tercera part del capital social.
  - posseeixi una participació igual o superior a la quarta part del capital social i exerceixi tasques de direcció o gerència.

I) Valoracions

Avantatges

- La **responsabilitat dels socis és limitada** a la seves aportacions a la societat.
- Mai no responen amb el seu patrimoni personal dels deutes de la societat.
- Capital social mínim de 3.005,06 euros, respecte la S.A. que és de 60.101,21 euros.
- Societat amb personalitat jurídica.
- Formalismes menys exigents que els establerts per la SA (per exemple, intervenció d'experts no obligatòria) en operacions complexes (per exemple, aportacions no dineràries, fusions o escissions).
- Major llibertat a l'hora de plasmar opcions en els estatuts socials.

Desavantatges

- Menor prestigi social que la SA¹⁶
- Constitució i dissolució formal, pel que fa a temps i a costos.
- Gestió mercantil: presentació de comptes anuals, gestió comptable i fiscal més complexa que un autònom o una societat civil.
- Transmissió de participacions socials està limitada.

---

¹⁶ Probablement, entre altres motius, perquè les societats més rellevants (per exemple, les cotitzades, els bancs, les societats d'assegurances, ...) per llei han de ser SA.